

สรุปผลการทบทวนงานนโยบายของสภามหาวิทยาลัย (retreat)
ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)
และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยและสภาวิชาการ
วันที่ ๒๔ - ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ โรงแรมระยองรีสอร์ท จังหวัดระยอง

วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ด้านอาจารย์

๑. ควรมีเวทีให้อาจารย์นำเสนอบทความวิชาการหรืองานวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ
๒. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์นำเสนอผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนด้านค่าใช้จ่าย
๓. ควรตั้งเป้าหมายจำนวนของผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และสํารวจอาจารย์ที่อยู่ในเกณฑ์ เพื่อเร่งรัดให้อาจารย์ได้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
๔. ควรปลูกฝังค่านิยมให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการเป็นงานประจำ
๕. ควรมีนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสร้างรูปแบบวิธีการผลิตบัณฑิตที่เป็นเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
๖. ควรจัดทำงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ อีกทั้งยังสามารถใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้

ด้านนักศึกษา

๑. ควรสร้างสภาพแวดล้อมการใช้ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดทำป้ายบอกทางป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย เป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมถึงสนับสนุนงบประมาณให้กับอาจารย์จัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เป็นภาษาอังกฤษ
๒. ควรจัดโครงการส่งนักศึกษาไปเรียนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพในต่างประเทศ เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมการใช้ภาษาอังกฤษ
๓. ควรพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยของนักศึกษา ในด้านทักษะการเขียน รวมทั้งการพัฒนาทักษะการเขียนของคณาจารย์ในการเขียนงานวิจัย
๔. ควรปลูกฝังให้นักศึกษารักในวิชาชีพ มีความภาคภูมิใจในสถาบัน และส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อกลับมาพัฒนามหาวิทยาลัย

ด้านหลักสูตร

๑. ควรสร้างหลักสูตรซึ่งเป็นที่ต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในเขตพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ และมีการบูรณาการเป็นการศึกษา ๔.๐ เมื่อใช้หลักสูตรแล้วมีการวิจัย ติดตาม ประเมินผลกับบัณฑิตเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
๒. ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ เพื่อดึงดูดนักศึกษาประเทศเพื่อนบ้านเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

๓. ควรมีหลักสูตรฝึกอบรมในลักษณะพิเศษ เช่น นักบริหารระดับหลักสูตรเพื่อการจัดการนวัตกรรมโลกอนาคต หรือหลักสูตรนักบริหารโรงเรียน เป็นต้น เพื่อสร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย
๔. ควรสำรวจความต้องการของครูในพื้นที่เพื่อจัดกิจกรรม/โครงการตามความต้องการที่ไม่กระทบต่องานประจำและไม่ต้องฝึกอบรมในห้องเรียน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีการติดตาม โดยวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาในวิชาชีพ

ด้านบริหารจัดการ

๑. ควรมีสำนักวิชาการทำงานสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ และงานวิจัยของอาจารย์ ในการเป็นแหล่งการให้ข้อมูลที่ทันสมัย สนับสนุนให้ตั้งทีมที่ปรึกษาสอนเสริมแบบเข้มข้นด้านการวิจัยและโครงการชุด มีทีมวิจัยที่ประกอบด้วยบุคคลทุกระดับ นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนตั้งแต่ การจัดพิมพ์ การนำเสนอบทความ การส่งอาจารย์เข้าร่วมประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติ สนับสนุนด้านงบประมาณ ในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความทางวิชาการและบทความวิจัย เพื่อพัฒนางานวิชาการให้สูงขึ้น ซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนาควรเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว
๒. สถาบันวิจัยและพัฒนาควรผลักดันให้อาจารย์เสนอโครงร่างงานวิจัยจากหน่วยงานภายนอก ให้ได้งบประมาณเกินหนึ่งล้านบาท
๓. ควรปรับเกณฑ์การประเมินผลงานประจำปีของอาจารย์ให้มีมาตรฐานเดียวกัน อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ และเกณฑ์อัตลักษณ์ของคณะ ร้อยละ ๒๐
๔. ควรต่อสัญญาให้คณาจารย์และบุคลากรจนถึงอายุ ๖๐ ปี ในครั้งเดียว เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ส่วนเรื่องตำแหน่งทางวิชาการในระดับสูงขึ้นให้นำไปประเมินกับการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี

วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

- ๑) มหาวิทยาลัยควรจัดทำแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล มีแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๖ วิจัย และมีการบูรณาการกับงบประมาณจังหวัด เพื่อการได้รับอนุมัติงบประมาณ
- ๒) การนำนโยบายของรัฐบาลไปใช้ จะต้องมีการประเมินสังคมผู้สูงอายุและการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ยุคโลกาภิวัตน์
- ๓) มหาวิทยาลัยที่จะพัฒนาโครงสร้างควรปรับโครงสร้างให้อยู่ในรูปแบบของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ คือ มีการหลอมรวม พยาบาล อาชีววะ ราชภัฏ ส่วนหนึ่งเข้าด้วยกันและแบ่งโครงสร้างใหม่
- ๔) การจัดการศึกษาในอนาคต นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเองได้ โดยใช้ระบบ MOOC ซึ่งจะมีการกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้เน้นการเรียนการสอนในด้าน Digital Literacy ดังนั้นวิชาพื้นฐานจะต้องมีเนื้อหาด้าน Digital Literacy
- ๕) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักที่ต้องสอบวัดความรู้ทั้งอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงควรเพิ่มรายวิชาพื้นฐานทางภาษาให้กับนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต
- ๖) การเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม จะต้องมีการเรียนรู้กระบวนการยุติธรรม และกฎหมายในชีวิตประจำวัน ตามหลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล

๗) ควรกำหนดแนวทางส่งเสริมคุณธรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพใน ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑. องค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาที่องค์ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้ ๒. สมรรถนะ คือ จะต้องมีความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาอื่นที่ใกล้เคียงกับสาขาวิชาที่สอน ๓. ค่านิยม ในการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

๘) การจัดทำแผน ควรคำนึงถึงวิธีการดำเนินการว่าทำอย่างไรจึงจะมีความเป็นเลิศ และการเขียนแผนกลยุทธ์ควรจัดทำแผนปฏิบัติการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

๙) นโยบายควรตอบคำถามได้ว่าสังคมต้องการสิ่งใดเพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการเพื่อตอบสนองต่อสังคม

๑๐) ควรมีนวัตกรรมจากงานวิจัยที่ต่อเนื่อง นำไปใช้ประโยชน์และต่อยอดได้

๑๑) จากปัญหาการลดลงของจำนวนนักศึกษาในอนาคต มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการบริการวิชาการและงานวิจัยที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างชัดเจน เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ อบจ. อบต. เป็นต้น

๑๒) ควรเร่งทบทวนการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยให้พร้อมรับกับแนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การจัดทำหลักสูตรออนไลน์ (MOOC) ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงอย่างไม่จำกัดผ่านทางเว็บไซต์ การจัดทำสื่อการสอนทางไกลดิจิทัลโดยบูรณาการร่วมกับสาขาวิชานิตศาสตร์

๑๓) ควรพัฒนานักศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้ ซึ่งต้องปรับจากกระบวนการ ตั้งแต่วิธีการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ปรับสภาพแวดล้อมทางสังคม และอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

๑๔) ควรพัฒนาระบบการประชุมแบบ e-Meeting เพื่อเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและลดทรัพยากรกระดาษโดยเริ่มจากการประชุมผู้บริหาร

๑๕) ควรเร่งดำเนินการด้านความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย

๑๖) การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เป็นเรื่องที่ดี ควรรักษาวิธีการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินที่ดีนี้ไว้ ส่วนโครงการที่ใช้งบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามแผนจะต้องดูแลไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน

๑๗) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกหน่วยงานควรพัฒนาผลการประเมินคุณภาพให้สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยพัฒนาทั้ง Input Process และ Output

๑๘) ควรเล็งเห็นถึงความสำคัญของคำขวัญที่ว่า “บ้านแห่งความสำเร็จ บ้านสมเด็จพระยา” โดยการสร้างตัวชี้วัดที่แสดงถึงความสำเร็จดังกล่าว เช่น การสร้างตัวชี้วัดสำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาให้มีคะแนนโอเน็ตเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาทุกคน การดูแลนักศึกษาอย่างเป็นระบบ มีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด และสำรวจจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด สำเร็จการศึกษาหลังเวลาที่กำหนด และไม่สำเร็จการศึกษา ๔ ปีซ้อนหลัง เพื่อหาสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษาดังกล่าว นำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่อไป รวมถึงสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต การสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษาเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ด้านอาจารย์และบุคลากร ควรกำหนดตัวชี้วัดให้อาจารย์ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทุกคน ตั้งเป้าหมายจำนวนอาจารย์ให้มีตำแหน่งทางวิชาการ

และผลักดันให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ทุกคนต้องทำงานวิจัย และอาจารย์ทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี

๑๙) มหาวิทยาลัยควรศึกษาความเปลี่ยนแปลงในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- การแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในรัฐธรรมนูญ พิจารณาในประเด็น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครู อาจารย์ทุกระดับ

- การศึกษาปฐมวัย สะท้อนให้เห็นว่าครูปฐมวัยและครูพี่เลี้ยงจะขาดแคลน

- การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (สมศ.) รอบสี่ในทุกระดับการศึกษาจะเน้นเรื่องการประเมินระบบ เน้นกระบวนการ PDCA และผลที่เกิดขึ้น ให้นำข้อเสนอแนะไปดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา

- ความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมผู้เรียนเปลี่ยนไป จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม อาจารย์ในมหาวิทยาลัยต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ Active Learning

- ๑๐ ทักษะ ที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการในปี ๒๐๒๐ คือ ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการบุคคล การทำงานร่วมกัน ความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักการประเมินและตัดสินใจ มีใจรักบริการ การเจรจาต่อรอง ความยืดหยุ่นทางความคิด

- นำหนักขีดความสามารถที่ตลาดแรงงานต้องการ คือ ความทุ่มเท และรับผิดชอบต่องาน การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และแก้ปัญหา การพูดจา/การเจรจา ความคิดสร้างสรรค์ ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ทักษะการใช้งานสื่อสารภาษาท้องถิ่น ทักษะคณิตศาสตร์พื้นฐาน และความรู้รอบรู้ทางวิชาการ

๒๐) การทบทวนนโยบาย ต้องมีเป้าหมายที่ท้าทาย มีกระบวนการรองรับ เพื่อสร้างความเป็นเลิศ/ความโดดเด่น มีการสร้างศักยภาพและโอกาสให้แก่นักศึกษา อาจารย์ รวมถึงการยกระดับคุณภาพของอาจารย์และนักศึกษาจนเป็นที่ยอมรับในสังคม โดย

- ควรมีกระบวนการที่มีผลรองรับ มีพื้นที่ มีระยะเวลา มีผู้รับผิดชอบ มีการติดตามและประเมินผล มีการบูรณาการข้ามสาขาวิชา ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน

- ควรปรับแนวคิด /งบประมาณ / KPI ให้สะท้อนผลลัพธ์ และภารกิจของมหาวิทยาลัย

- การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายนอก กลุ่มเป้าหมายรับทราบบทบาทและผลงานของเรื่องที่เกี่ยวข้อง

- Change Mindset เพื่อสร้างคุณค่าของความเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย